

PC Dr. Guislain Gent – afdeling De Steiger
Dubbeldiagnose verstandelijke beperking

BEWEGINGSVRIJHEID VOOR DE PATIËNT

In het gebouw en op de campus

- De Steiger is een opname- en behandelafdeling die bestaat uit 4 modules.
 - De module KPZ (korte psychiatrische zorg) is gesloten. De opnameduur is 1 tot 6 weken.
 - De module voor volwassenen is open. De opnameduur is 3 tot 6 maanden.
 - De module voor jongeren is open. De opnameduur is 3 tot 6 maanden.
 - De module dagtherapie sluit aan bij de module voor volwassenen.
- De campus waarop De Steiger zich bevindt, is doorwaadbaar voor buurtbewoners. Patiënten kunnen, mits afspraken, zich vrij bewegen op de campus.

Lichamelijke problemen of beperkingen

Infrastructuur

- Er zijn geen beperkingen op vlak van mobiliteit binnen de infrastructuur. Er zijn een lift en trappen aanwezig in het gebouw.
- De afdeling is volledig rolstoeltoegankelijk. Er zijn per module enkele rolstoelvriendelijke kamer (met ziekenhuisbed, bredere deur, voldoende ruimte om vlot te manoeuvreren, ...), toiletten en badkamers.

Somatische zorgnood

- Alle somatische zorg die nodig is, kan verstrekt worden. Dagelijks komt een huisarts langs op de afdeling. Er is een nauwe samenwerking met het labo. Indien nodig kan er naar een algemeen ziekenhuis gegaan worden of kan beroep gedaan worden op een verpleegkundige gespecialiseerd in wondzorg.

Leefklimaat van de afdeling, voorziening en persoonlijke verblijfsruimte

- Er zijn enkel éénpersoonskamers met sanitair op de kamer.
- Op sommige kamers ('beveiligde kamers') kan de patiënt ingesloten worden op de eigen kamer. Dit kan enkel onder bepaalde voorwaarden en in overleg met de arts. Een insluiting wordt steeds geregistreerd als een afzondering.
- 's Middags wordt verwacht dat de patiënten even rusten op kamer (open deur). Indien een patiënt een grote nood tot rust heeft, kunnen meerdere rustmomenten afgesproken worden.
- Bij vermoeden van gebruik van illegale middelen of alcohol kan er een controle via het doorzoeken van de kamer (bij voorkeur in aanwezigheid van de patiënt) gebeuren. Vanuit het deurgat wordt wel regelmatig op hygiëne gecontroleerd.
- De kamers zijn volledig bemeubeld. De patiënt kan persoonlijke voorwerpen (foto's, ...) meenemen om de kamer te versieren. Een eigen dekbed/hoofdkussen is toegestaan.

- Elke kamer heeft een televisietoestel.
- Omwille van brandveiligheid is het verboden om elektrische verwarmingstoestellen, een koffiezet of waterkoker te gebruiken op de kamer.
- Op de afdeling is een gemeenschappelijke living, eetruimte en therapielokalen waaronder een keuken.
- Huisdieren zijn niet toegelaten.

Beperkingen bewegingsvrijheid binnen het centrum

- Er zijn geen afzonderlijke afdelingen voor vrouwen en mannen.
- Er is één beveiligde ruimte (afzonderingsruimte) ter beschikking. Deze kan enkel gebruikt worden wanneer er sprake is van ernstig en acuut gevaar voor de patiënt of derden.
- We werken met signaleringsplannen en proberen preventief te werken. Zo kunnen we schakelen tussen eigen kamer, comfortkamer, herstellkamer, tuin, afzonderingsruimte, ...

Fasering van de vrijheden

- Voorafgaand aan de opname wordt nagekeken of de patiënt geen regioverbod of straatverbod heeft in de regio, anders kan die patiënt niet opgenomen worden. Opname kan niet in strijd zijn met justitiële voorwaarden.
- Elke patiënt start zonder vrijheden, mag wel vrij op de afdeling rondlopen. Uitgangen worden stilaan opgebouwd in samenspraak met de patiënt en in teamoverleg. Deze beslissingen worden regelmatig opnieuw geëvalueerd, systematisch op elk overleg en/of op vraag van de patiënt. Er wordt individueel op maat van de patiënt gekeken wat kan toegestaan worden. Er kan ook teruggekomen worden op een bepaalde beslissing wanneer voorwaarden geschonden zijn of de patiënt (terug) instabiel wordt.
- Er wordt van de patiënten verwacht aanwezig te zijn tijdens de therapieblokken. Buiten de therapieblokken zijn patiënten, die vrijheden hebben gekregen, vrij om de afdeling te verlaten.
- De patiënt bespreekt met de begeleiding hoe hij/zij de vrije tijd invult. Toestemming voor activiteiten kan geweigerd worden wanneer de begeleiding beslist dat de omgeving te risicovol is, maar altijd na gesprek met de patiënt zelf.
- Patiënten moeten een seintje geven aan de aanwezige begeleiding bij vertrek en terugkomst op de afdeling. Alles wordt bijgehouden in een logboek.
- Indien nodig worden de bewegingen van de patiënt buiten de afdeling gesuperviseerd/begeleid. Dit wordt afgesproken in het patiëntoverleg (multidisciplinair). Patiënten die zelfstandig de campus mogen verlaten is geen supervisie op.
- Er wordt individueel bekeken vanaf wanneer een patiënt zich buiten de voorziening kan begeven. Deze afspraken zijn op maat van de patiënt. Ook de voorwaarden van justitie worden dienen hierbij gerespecteerd te worden. Afspraken worden gemaakt en geëvalueerd op het patiëntoverleg.

Begeleide uitgangen buiten de campus

- Begeleide uitgangen zijn mogelijk indien nodig voor de patiënt, voor praktische bijstand of mentale ondersteuning. Tijdens de opname wordt een inschatting gemaakt van de mogelijkheden van de patiënt op vlak van vrijheden.
- Niet-begeleide uitgangen zijn mogelijk wanneer in teamoverleg en in samenspraak met de patiënt besloten wordt dat het kan.

CONTROLE OP TOEGANG EN INFRASTRUCTUUR

Algemene beveiliging en persoonlijke alarmen

- De toegangsdeur naar de afdeling is te openen met een badge of sleutel. Deze badge kan per patiënt afgesteld worden.
- Elk personeelslid heeft een DECT waar een alarmknop op zit. Deze registreren locatiepunten op de campus en bij alarm geeft het het laatst geregistreerde punt aan.
- Er is cameratoezicht op de afdeling (enkel de gangen met de slaapkamers) en op de campus.
- Er is geen handmetaaldetector ter beschikking op de afdeling.

Ontwerp van het gebouw om ontvluchting te voorkomen

- Ramen op de slaapkamers kunnen niet geopend worden. De ramen hebben een kleine ventilatierooster.
- Er is geen extra toezicht op patiënten die willen ontvluchten.
- Bij een ontvluchting wordt de persoon geseind bij de politie.
- Er zijn geen beveiligingsmaatregelen m.b.t. gespreksruimtes.

THERAPIE- EN ACTIVITEITENPROGRAMMA

Daginvulling en/of weekinvulling

- Een daginvulling ziet er als volgt uit:

7u30: opstaan
8u15: ontbijt
9u00: onthaal
9u20: blok 1 – therapieessie
10u10: koffiepauze
10u30: blok 2 – therapieessie
11u20: blok 3 – therapieessie
12u10: eten
12u40: rustmoment
13u30: blok 4 – therapieessie
14u20: blok 5 – therapieessie
15u10: koffiepauze
15u40: blok 6 – therapieessie
16u30: vrij moment
17u30: avondeten
18u00: vrij moment
19u00: douchemoment + televisie
20u00: kleine snack
22u00: naar kamer

- Er wordt verwacht en sterk aangemoedigd dat patiënten deelnemen aan de therapieblokken. Er kan wel individueel hiervan worden afgeweken.
- Wekelijks zijn therapieessies hetzelfde om structuur te bieden aan de patiënten.

Therapieën

- Er is een mogelijkheid tot individuele therapie binnen de afdeling, buiten de afdeling (bv. met een bewegingstherapeut) en buiten de voorziening.
- Er zijn geen minimale verwachtingen m.b.t. individuele therapie, vinden plaats op indicatie van het multidisciplinair team maar vooral op vraag van de patiënt.
- Er is een mogelijkheid tot groepstherapie binnen de afdeling, buiten de afdeling en buiten de voorziening (bv. werkatelier). Deze vallen binnen de therapieblokken en er wordt dus verwacht deel te nemen.
- Mannen en vrouwen volgen altijd samen therapieessies.

Activiteiten

- We hebben geen interne bezoldigde activiteiten. Indien aangewezen kan een patiënt tijdens de opname een bezoldigde activiteit (her)starten. Dit wordt steeds individueel en op maat bekeken.

- De afdeling beschikt over een breed sportaanbod waar de bewegingstherapeut voor instaat, alles wat mogelijk is op het domein kan georganiseerd worden op vraag van de patiënt. Bij verworven vrijheden is het ook mogelijk om bv. naar de fitness of het zwembad te gaan buiten de voorziening.
- De patiënt heeft toegang tot opleidingen georganiseerd door externe organisaties, vanwege de doelgroep wordt hier echter niet vaak gebruik van gemaakt.

CONTACTEN MET DE BUITENWERELD

Bezoek

- Indien nodig wordt bezoek gesuperviseerd (iemand van begeleiding zit erbij) of beperkt in tijd of ruimte. Kan bepaald zijn door justitie of besloten door het team. Omwille van het doelpubliek van de afdeling staan kinderen vaak onder toezicht van de rechter, bv. in een scheidingszaak. Er wordt dan individueel gekeken wat mogelijk is en wat niet.
- Bezoek wordt niet gescreend. Het team weet doorgaans wel wie er komt door in gesprek te gaan met de patiënt. Er wordt geen onderscheid gemaakt tussen familie, naastbetrokken, ...
- Het bezoek heeft toegang tot de afdeling en gespecificeerde bezoekplaatsen. Het bezoek kan ook buiten de afdeling plaatsvinden.
- Het is niet gespecificeerd hoeveel personen aanwezig mogen zijn tijdens het bezoek.
- Het bezoek is toegelaten zowel tijdens de week als tijdens de weekends. Dit betreft individuele afspraken per patiënt.

Telefoon en GSM

- Patiënten kunnen gebruik maken van een telefoon van de afdeling.
- Er is een mogelijkheid tot supervisie van telefonie, wordt in de praktijk niet vaak gedaan.
- Patiënten mogen een eigen GSM gebruiken tijdens vrije momenten, tijdens onthaal of therapie sessies is het niet toegelaten.
- In uitzonderlijke gevallen kan het team samen met de dokter beslissen dat een patiënt een individueel gsm-schema krijgt.

Briefwisseling

- Er is een mogelijkheid tot supervisie van briefwisseling, wordt in de praktijk niet vaak gedaan. Bij specifieke situaties kan er controle zijn, bv. bij feiten van stalking op uitgaande post.

Mail en internet

- Er is gratis wifi op de afdeling, om middernacht sluit het internet af.

- Er is een computer ter beschikking in de leefgroep die in overleg met de begeleiding gebruikt mag worden tijdens vrije momenten (tot 20u45).
- Er is toegang tot het internet op de afdeling (met ook gemeenschappelijke computers), op de individuele kamer (bv. via eigen laptop) en in de buitenruimtes.
- In bepaalde gevallen is supervisie van toegang tot internet en mail mogelijk, afhankelijk van feiten en gedrag.

CONTROLLERENDE MAATREGELEN

Onderzoek aan het lichaam of aan de kledij

- Er kan gevraagd worden om vrijwillig een lichaamscontrole of fouillering te ondergaan. Bij weigering kan men de politie vragen deze handelingen te stellen. In de praktijk is dit absoluut niet gangbaar.

Controle op materiaal in gemeenschappelijke ruimtes, activiteiten en therapieën

- Er is altijd supervisie tijdens de maaltijden.
- Metalen bestek wordt niet geteld na gebruik om toegang tot wapens te vermijden.
- Tijdens een therapiesessie is meestal een therapeut aanwezig. Patiënten kunnen ook materiaal krijgen om individueel aan de slag te gaan, afhankelijk van de patiënt en activiteit is dit mogelijk zonder toezicht.
- Er is geen specifieke controle op het gebruik van materiaal na een therapiesessie.
- Materialen worden soms bewaard in een afgesloten ruimte. Dit is afhankelijk van het materiaal.
- Scherpe voorwerpen worden bewaard in een afgesloten ruimte.
- Scherpe voorwerpen worden geteld na het gebruik in een sessie.

Toegang en controle tot bezittingen en geld

- Drugs, alcohol, wapens en energiedrankjes zijn niet toegelaten tijdens de opname en mogen niet meegenomen worden naar de afdeling.
- Standaard mag een patiënten persoonlijke bezittingen bijhouden. Indien noodzakelijk voor de veiligheid en welzijn van de patiënt kan wel na overleg besloten worden om tijdelijke individuele afspraken te maken rond multimedia, rookgerei, bijouden van portefeuille, zakgeld, rijbewijs, etc.
- De patiënt is vrij om financiële uitgaven te doen, In de cafetaria, buiten de voorziening en online kunnen patiënten aankopen doen. Met uitzondering van patiënten die onder bewindvoering staan. Indien gewenst kan ondersteuning geboden worden vanuit de afdeling bij financiënbeheer.

Controle op medicatie

- Inname van eigen medicatie is niet toegestaan.

- De patiënt mag zijn medicatie niet zelfstandig bewaren.
- Medicatie moet altijd onder toezicht ingenomen worden.

Controle op alcohol, drugs en niet-voorgeschreven medicatie

- Er is een mogelijkheid om het gebruik van middelen te monitoren a.d.h.v. een urinaire screening.
- Er is een mogelijkheid om alcoholgebruik te monitoren a.d.h.v. een blaastoestel.
- Alcoholgebruik is niet toegestaan tijdens uitgangen. Na uitgangen worden drugscontroles gedaan, niet systematisch en niet bij iedereen. In geval van kwetsbaarheden of vermoedens.
- Er kan overgegaan worden tot het afnemen van bloedstalen bij vermoeden van illegale middelen of alcohol.

Toegang en controle tot pornografische materiaal en materiaal waarin geweld wordt gesteld

- Gebruik van pornografisch materiaal is toegelaten, bij problematisch en/of excessief gebruik of ontremd gedrag kan hier op teruggekomen worden.
- Idem bij gebruik van materiaal waarin geweld wordt gesteld.

ROKEN

Toegang tot roken en screening

- Roken is alleen toegelaten tijdens vrije momenten en/of individueel afgesproken momenten. Tijdens onthaal en therapie sessies mag niet gerookt worden.
- Roken is enkel buiten toegelaten.

UITZONDERLIJKE UITGANGEN

Uitzonderlijke uitgangen

- Er wordt individueel bekeken of begeleiding wel of niet nodig is bij uitzonderlijke uitgangen met het oog op veiligheid en welzijn van de patiënt.

AGRESSIEBELEID

Beleid

- In het ziekenhuis wordt gekozen om geweldloos met agressie om te gaan, en om samen de vraag of problematiek achter de agressie na te gaan en te bekijken hoe de patiënt en omgeving daarbij ondersteund kan worden. Geweld waarbij de patiënt, andere of de omgeving in gevaar gebracht wordt kan echter niet getolereerd worden.
- Bij ernstig (dreigend) verlies van controle over het eigen gedrag of handelen van de patiënt waarbij hij/zij een gevaar vormt voor zichzelf of voor anderen wordt er door het team tijdens overgenomen en kan de patiënt naar een veilige kamer of afzonderingsruimte worden overgebracht, waarvan de deur op slot gaat. In zeer uitzonderlijke gevallen waarbij de patiënt voor zichzelf een ernstige bedreiging vormt, kan overgaan worden tot fixatie op bed.
- Het ziekenhuis hanteert een zo uitzonderlijk mogelijk gebruik van deze maatregelen, als laatste keuze. Eens de maatregel genomen wordt, met oog voor veiligheid en comfort, wordt een intensief observatie- en behandelplan opgesteld. Verblijven in afzondering worden beschouwd als intensive-care.

Planning voor onverwachte situaties

- Op ziekenhuisniveau zijn protocollen uitgeschreven omtrent onderduiken, gijzeling, rellen, barricaderen toegang, protesten of betogingen die geraadpleegd kunnen worden door het personeel.